

Τα Μάρμαρα πρέπει να επιστρέψουν

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Is George Clooney correct? Should Britain return the Elgin Marbles? (Έχει δίκιο ο George Clooney; Θα έπρεπε η Βρετανία να επιστρέψει τα Μάρμαρα του Παρθενώνα;). Τη γνώμη των αναγνωστών της ζητά η βρετανική εφημερίδα The Guardian, στη διαδικτυακή της έκδοση www.theguardian.com, όπου για δύο ημέρες θα μπορεί οι αναγνώστες της, να απαντήσουν στο παραπάνω ερώτημα. Στις 21.50 το βράδυ της 12ης Φεβρουαρίου, το 83% είχε απαντήσει “ναι” και το 17% “όχι”.

Φωτογραφία του Martin Argles για την Guardian. Από τα κλεμμένα Μάρμαρα του Παρθενώνα στο Βρετανικό Μουσείο

Όλα ξεκίνησαν από το Βερολίνο όπου βρέθηκε ο ηθοποιός και σκηνοθέτης Τζορτζ Κλούνεϊ, για την προβολή της νέας του ταινίας The Monuments Men (Μνημείων Άνδρες). Η ταινία ως προς το περιεχόμενο, αφορά την ιστορία μιας ομάδας Αμερικανών ειδικών σε θέματα τέχνης, που αναλαμβάνουν να σώσουν σημαντικά έργα τέχνης που είχαν κλέψει οι Ναζί. Κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου στο Βερολίνο, ο Τζορτζ Κλούνεϊ ρωτήθηκε για τα Μάρμαρα του Παρθενώνα και το ζήτημα της επιστροφής τους. “Είναι δίκαιο και σωστό το αίτημα. Νομίζω ότι έχετε ισχυρά επιχειρήματα”, είπε ο Κλούνεϊ.

Μόλις πληροφορήθηκε αυτές τις δηλώσεις ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού Πάνος Παναγιωτόπουλος απηύθυνε στον Αμερικανό ηθοποιό την ακόλουθη επιστολή:

“Απευθύνομαι σε σας ως Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας, αλλά πιστεύω ότι εκφράζω όλους τους Έλληνες, καθώς σας μεταφέρω ένα εγκάρδιο ευχαριστώ για τη δήλωσή σας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τύπου του Φεστιβάλ του Βερολίνου, η οποία αφορούσε τα Γλυπτά του Παρθενώνα.

Πράγματι, όπως είπατε, είναι «και δίκαιο και καλό» να επιστραφούν τα λεηλατημένα αυτά αριστουργήματα της Ελληνικής αρχαιότητας εκεί όπου ανήκουν- στον Παρθενώνα. Είναι «και δίκαιο και καλό», όχι μόνον διότι ανήκουν στην ιστορία του Ελληνικού πολιτισμού, αλλ’ ακριβώς διότι, μέσα από τη δική μας ιστορία, λαμπρύνουν τον παγκόσμιο πολιτισμό.

Εκατοντάδες χιλιάδες επισκέπτες απ’ όλο τον κόσμο θαυμάζουν κάθε χρόνο τον Παρθενώνα ως ένα από τα κορυφαία επιτεύγματα του ανθρώπινου πνεύματος. Και, ταυτόχρονα, γίνονται μάρτυρες μιας ιστορικής βεβήλωσης, που συνεχίζεται με τη μορφή μιας ανιστόρητης αδικίας. Μόνο μια απόφαση θα αποκαταστήσει αυτή την αδικία: η απόφαση της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα στον τόπο όπου σμιλεύτηκαν, πλάι σ’ εκείνα τα γλυπτά από τα οποία παράνομα και βίαια αποσπάστηκαν. Αυτό ζητούν κορυφαίοι ιστορικοί και αρχαιολόγοι, αυτό ζητούν επιτροπές πολιτών από την Ευρώπη, τις ΗΠΑ και την Αυστραλία, αυτό αντιλαμβάνεται ως δίκαιο και μεγάλο ποσοστό των Βρετανών πολιτών, αυτό, ασφαλώς, διεκδικεί σταθερά και η Ελληνική πολιτεία.

Ήδη από το 1987, το ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα βρίσκεται μόνιμα στην Ημερήσια Διάταξη των διασκέψεων της Διακυβερνητικής Επιτροπής της UNESCO για την Προώθηση της Επιστροφής Πολιτιστικών Αγαθών στις Χώρες Προέλευσής τους ή τον Επαναπατρισμό τους σε Περίπτωση Παράνομης Κτήσης. Μετά από δικό μας αίτημα, ο διεθνής αυτός οργανισμός ενημέρωσε πρόσφατα τη βρετανική κυβέρνηση ότι είναι έτοιμος να προχωρήσει σε θεσμική διαμεσολάβηση ανάμεσα στα δυο μέρη.

Οι συμπατριώτες μου και εγώ προσωπικά χαιρόμαστε που συμπλέετε δημόσια με αυτό το ανέναο κύμα συμπάραστασης και διεκδίκησης. Δε μας εκπλήσσει, άλλωστε, η στάση σας. Όχι μόνο η νέα σας ταινία, αλλά ολόκληρη η πορεία σας καταδεικνύει έναν ενεργό πολίτη και δημιουργικό καλλιτέχνη που ανυποχώρητα υπερασπίζεται ό,τι είναι «και δίκαιο και καλό».

Σας ευχαριστώ και πάλι και ελπίζω ότι θα δεχθείτε την πρόσκληση να περάσετε λίγες μέρες στην Ελλάδα. Να περιηγηθείτε ένα πλήθος Ελληνικών αρχαιοτήτων που διατηρούνται αλώβητες κάτω από τον μεσογειακό ήλιο. Και, βέβαια, να επισκεφθείτε το νέο Μουσείο της Ακρόπολης, απέναντι από τον ιερό βράχο, όπου περιμένουν κενές οι θέσεις για τα ξενιτεμένα (χωρίς τη θέλησή τους...) Γλυπτά του Παρθενώνα”.

Οι Damon, Murray, Goodman, Clooney. φωτο Dave M.Bennett, WireImago για την Guardian

Μετά το Βερολίνο ο Τζορτζ Κλούνεϊ επανήλθε στο θέμα της επιστροφής των Μαρμάρων, στη συνέντευξη τύπου που οργανώθηκε για την ταινία του στο Λονδίνο, απ’ όπου πρότεινε να γίνει ανοιχτή συζήτηση για το μέλλον των Μαρμάρων. Ο Αμερικανός ηθοποιός φάνηκε ιδιαίτερα ενημερωμένος για το θέμα, καθώς έκανε αναφορά σε δημοσκοπήσεις που έχουν γίνει στη Βρετανία και δείχνουν ότι ένα μεγάλο ποσοστό τάσσεται υπέρ της επιστροφής, ενώ δεν παρέλειψε να θυμίσει ότι το Μουσείο του Βατικανού και το Μουσείο Γκετί έχουν ήδη επιστρέψει τιμήματα αρχαιοτήτων. Οι ηθοποιοί Ματ Ντέιμον και Μπιλ Μάρεϊ σε παρεμβάσεις τους στη συνέντευξη τύπου, τάχθηκαν υπέρ της επιστροφής. Χαρακτηριστική η δήλωση του Μπιλ Μάρεϊ: “Η Βρετανία μπορεί να αναλάβει πρωτοβουλία και να αφήσει την τέχνη να επιστρέψει εκεί από όπου προήλθε”.

Σύμφωνα με τη διαδικτυακή έκδοση της Guardian (άρθρο των Mark Brown και

Helena Smith, με ημερομηνία 11-2-2014), η εκπρόσωπος του Βρετανικού Μουσείου υπογράμμισε ότι το Διοικητικό του Συμβούλιο, επισήμανε τα πλεονεκτήματα της παραμονής των Μαρμάρων του Παρθενώνα στο Μουσείο, τα οποία αποτελούν ένα τμήμα της παγκόσμιας συλλογής του. Επίσης, τόνισε ότι το θέμα είναι περισσότερο περίπλοκο απ' όσο θεωρείται και ότι υπάρχει ο κίνδυνος της υπεραπλούστευσής του. Η βρετανική κυβέρνηση, σύμφωνα με το δημοσίευμα, στηρίζει το Βρετανικό Μουσείο και η σκιώδης Υπουργός Πολιτισμού Helena Goodman, σημείωσε ότι το Μουσείο φροντίζει τα Μάρμαρα με εξαιρετική προσοχή.

Υπενθυμίζουμε ότι ο Βρετανός Πρωθυπουργός David Cameron απέρριψε πρόταση του Φιλελεύθερων Δημοκρατών να επιστρέψουν τα Μάρμαρα του Παρθενώνα στην πατρίδα τους (άρθρο της Helene Mulholland, στην Guardian, 22 Ιουνίου 2011). "I'm afraid I don't agree...We're not going to lose them" (Δυστυχώς δεν συμφωνώ...Δεν μπορούσε να τα χάσουμε), ήταν η απάντηση του David Cameron, στον Andrew George, μέλος του Κοινοβουλίου από το Κόμμα του Φιλελεύθερων Δημοκρατών.

Η επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα στην πατρίδα, απ' όπου βίαια αποσπάστηκαν, ήρθε στην επικαιρότητα αυτές τις ημέρες με αφορμή μία ταινία και τις δηλώσεις του Αμερικανού ηθοποιού Τζορτζ Κλούνεϊ. Είτε έγινε για λόγους διαφήμισης της ταινίας του, είτε γιατί ο ίδιος το πίστευε, σε κάθε περίπτωση επανέφερε το θέμα της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και της επιστροφής των πολιτιστικών αγαθών και μνημείων, στις χώρες από τις οποίες προέρχονται.

Κατερίνα Χουζούρη